

На основу члана 110 Статута Рачунарског факултета у Београду, а у складу са чланом 102 Закона о високом образовању (“Сл. гласник РС”, број 88/17), Наставно- научно веће Рачунарског факултета у Београду на својој седници од 30.10.2017 донело је Одлуку о измени Правилника о докторским студијама донетог 26.06.2009 године:

ПРАВИЛНИК О ДОКТОРСКИМ СТУДИЈАМА

А. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником регулисан је трећи степен академских студија – докторске студије – на Рачунарском факултету у Београду.

Правилник обухвата услове и начин уписа, организацију студија, руковођење студијама и поступак израде и одбране докторске дисертације.

Члан 2

Рачунарски факултет у Београду (у даљем тексту Факултет) организује докторске студије у циљу:

- унапређења научно-истраживачког и стручног рада,
- постизања врхунских научних компетенција и академских вештина,
- развоја креативних способности разматрања проблема и способности критичког мишљења,
- продубљивања знања које је усклађено са савременим правцима развоја научних дисциплина у свету,
- развијања способности за тимски рад,
- развијања свести за потребом личног доприноса развоју друштва у целини,
- оспособљавања кадрова да самостално воде оригинална научна истраживања и развијају нове технологије
- развијања способности за саопштавање и излагање својих оригиналних резултата научној јавности.

Члан 3

Докторске студије организују се у оквиру акредитованих студијских програма. За извођење докторских студија, Факултет обезбеђује одговарајући простор за извођење наставе, одговарајући лабораторијски простор неопходан за експериментални рад и опрему базирану на савременим информационо-комуникационим технологијама.

Факултет може обезбедити студентима коришћење опреме која је потребна за научноистраживачки рад и на основу уговора о сарадњи са другим одговарајућим установама.

Факултет обезбеђује коришћење библиотечног фонда из својих или других извора (књиге, монографије, научни часописи, друга периодична издања) у складу са могућностима, а у обиму потребном за остварење програма докторских студија. Студенти докторских студија имају приступ Факултету доступним базама података које су неопходне за израду докторских дисертација и за научноистраживачки рад.

Члан 4

Висину школарине и остале надокнаде за докторске студије утврђује Савет Факултета и о томе доноси одговарајућу одлуку.

Б. УСЛОВИ И НАЧИН УПИСА

Члан 5

Упис на докторске студије врши се на основу конкурса који расписује Универзитет „УНИОН“. Пре расписивања конкурса, Факултет даје Универзитету предлог броја студената који се примају на одређени студијски програм, а који је у складу са бројем за који је тај студијски програм акредитован.

У конкурс се наводе називи студијских програма за које се исти расписује, број студената који се примају, услови уписа, износ школарине, као и остала обавештења која се односе на услове уписа и студирања, сходно одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета, Статута Факултета и овог Правилника.

Члан 6

Право пријаве на конкурс за упис на докторске студије има лице које је:

- стекло диплому која одговара завршеном другом степену академских студија;
- има на претходним нивоима студија положене испите из предмета који обезбеђују потребно предзнање за студијски програм за које се пријављује;
- зна енглески језик и
- има довољну просечну оцену и то:

лице које има завршене основне и мастер академске студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и просечном оценом од најмање 8 (осам) на основним академским и мастер академским студијама;

За кандидата који испуњава услове из става 1 овог члана, ако је завршио студијске програме првог и другог степена који не обезбеђује потребно предзнање за изабрани студијски програм трећег степена, могу се прописати допунски испити из предмета основних академских или дипломских академских студија.

Предмете из којих се полажу допунски испити одређује Комисија за упис студената, за сваког кандидата појединачно, зависно од претходне спремe кандидата, просечне оцене студија и оцена из предмета који обезбеђују потребно предзнање за изабрани студијски програм. Кандидат који треба да полаже допунске испите, условно се уписује у први семестар докторских студија, а допунски испити се уписују у евиденцију и у индекс студента. По полагању свих допунских испита кандидат стиче исти статус као и остали студенти докторских студија, укључујући и право да полаже испите са докторских студија.

Комисији за упис има право да предложи да се кандидату не одобри упис на студијски програм уколико кандидат не задовољава услове у погледу претходног предзнања, о чему коначну одлуку доноси Наставно научно веће.

Члан 7

Кандидат се пријављује на конкурс и том приликом подноси и предаје студентској служби следећа докумената:

пријавни лист са назнаком студијског програма за које конкурише,

- кратку биографију,
- фотокопије стечених диплома на претходним нивоима академских студија, а оригинале на увид,
- фотокопије додатка дипломе или уверења о положеним испитима и потврде о средњој оцени, а оригинале на увид.
- списак научних и стручних радова.

Члан 8

По закључењу конкурса формира се јединствена ранг листа кандидата који су конкурисали за упис на докторске студије. Листа се формира према бодовима који се рачунају на следећи начин.

Кандидати који су завршили дипломске академске студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова, рачуна се просек свих оцена основних академских студија и дипломских академских студија, узимајући у обзир и завршни (уколико за њега постоји оцена) и дипломски рад.

Тако добијеном броју додају се бодови за научне радове кандидата, објављене током 5 година које претходе дану отварања конкурса, према следећој листи:

- монографија међународног значаја (M11 или M12) 1,2;
- монографија националног значаја (M41 или M42) 0,6;
- поглавље у монографији међународног значаја (M13 или M14) 0,8;
- рад у врхунском међународном часопису (M21) 0,8;
- поглавље у монографији националног значаја (M42 или M43) 0,4;
- рад у часопису међународног значаја (M22, M23 или M24) 0,6;
- рад у часопису националног значаја са рецензијом (M51, M52 или M53) 0,3;
- уводно предавање по позиву на скупу међународног значаја штампано у целини (M31) 0,5;
- уводно предавање по позиву на скупу националног значаја штампано у целини (M61) 0,3;
- рад на скупу међународног значаја (M32, M33, или M34) 0,3;
- рад на скупу националног значаја (M62, M63, или M64) 0,2;
- техничка реализација (прототип, нови алгоритам, софтвер) (M80) 0,3;
- учешће у научноистраживачком пројекту који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије 0,2.

Врсте научноистраживачких резултата дефинисане су Правилником о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача (“Сл. гласник РС”, број 24/2016, број 21/2017).

Члан 9

Кандидати се пријављују на конкурс у термину који је утврђен у конкурс који расписује Универзитет „УНИОН“.

У року од седам дана од закључења конкурса организују се сусрети кандидата са комисијом за докторске студије, током којих се кандидати упознају са организацијом наставе и програмима предмета студијског програма које су одабрали на докторским студијама.

Ранг листа се формира под надзором Комисије за упис и истиче се на огласној

табли Факултета у року од десет дана од дана закључења конкурса.

Писани приговор на ранг листу подноси се Комисији докторске студије у року од 48 часова од истицања ранг листе. Комисија доноси одлуку о приговору у року од три дана и ова одлука је коначна.

Члан 10

Кандидат који је остварио право на упис на докторске студије, мора се уписати најкасније до истека две седмице од дана истицања ранг листе, након чега губи право на упис.

Кандидат који је остварио право на упис подноси:

- две фотографије формата 3,5×4,5 cm
- извод из матичне књиге рођених,
- оригинале или оверене фотокопије стечених диплома на претходним нивоима академских студија и додатка дипломе или уверења о положеним испитима и потврде о средњој оцени,
- доказ о уплаћеној школарини за прву годину докторских студија, односно о првој рати, уколико је одлуком Савета одобрена уплата у ратама, или доказ о ослобађању школарине.

Факултет приликом уписа издаје кандидату индекс, којим се доказује статус студента.

Члан 11

Страни држављани се уписују на докторске студије под истим условима у погледу школске спреме као и лица која су домаћи држављани. Испуњење услова се констатује на основу дипломе о стеченом образовању, као и садржаја студијског програма односно плана и програма завршених студија кандидата.

Кандидат – страни држављанин, приликом пријављивања на конкурс, подноси решење Универзитета о признавању стране високошколске исправе и оствареном броју ЕСПБ бодова.

Страни држављанин може уписати докторске студије под условима дефинисаним Законом о високом образовању, Статутом факултета и Конкурсом.

Члан 12

Статус студента докторских студија кандидати стичу уписом, а губе га исписом, завршавањем студија, или сходно члану 16 овог Правилника.

Члан 13

За сваког студента студентска служба Факултета формира персонални досије и води евиденција и у електронској форми.

Комисија за упис надгледа и процењује кандидата на докторским студијама. Наставно научно Веће предлаже ментора за докторске студије.

V. ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 14

Студије на докторским студијама се организују кроз предавања, истраживачки

студијски рад, научни рад, израду и одбрану докторске дисертације.

Настава се изводи по правилу на српском језику. Факултет може организовати и изводити докторске студије односно поједине делове тих студија, као и организовати израду и одбрану докторске дисертације на енглеском језику. Литература за наставу и научноистраживачки рад може бити и на неком од светских језика.

Члан 15

Студијски програми докторских студија одговарају оптерећењу од најмање 180 ЕСПБ бодова, а студије трају најмање 3 (три) студијске године (6 семестара).

Од тога се 90 ЕСПБ стиче полагањем испита из наставних предмета, 30 ЕСПБ полагањем теоријских основа докторске дисертације, а 60 ЕСПБ се стиче изградом и одбраном докторске дисертације.

Члан 16

Технички квалификациони испит је једини обавезан предмет на докторским студијама и он носи 5 ЕСПБ.

Студенти полажу Технички квалификациони испит да би показали да поседују одговарајуће техничко знање које ће им омогућити да се у наставку докторских студија ефикасно баве истраживачким радом.

Сваки студент прави план полагања Техничког квалификационог испита, бирајући три предмета у зависности од области коју ће изучавати на докторским студијама. Овај план одобрава испитна комисија.

Технички квалификациони испит спроводи испитна комисија коју образује Наставно-научно веће.

Када студент заврши са полагањем свих испита превиђених планом Техничког квалификационог испита, Комисија за упис одлучује да ли је његов укупни успех задовољавајући.

Испитна комисија доставља писмени извештај са својим закључком.

У договору са студентом који је положио Технички квалификациони испит, Наставно-научно веће, у оквиру посебне тачке дневног реда на свом првом наредном заседању одређује ментора.

Кандидат мора да положи Технички квалификациони испит пре полагања Истраживачког квалификационог испита.

Члан 17

Своје истраживачко интересовање студент профилише избором предмета које ће изучавати и полагати, а који доприносе продубљеним знањима и разумевању области своје докторске дисертације.

Активна настава из наставних предмета се састоји од предавања, која се по правилу изводе као индивидуална (менторска), и од студијског истраживачког рада. Услови уписивања године и предмета, испитни рокови, начин полагања испита, као и поновно уписивање године и предмета регулисани су општим актима Универзитета и Факултета.

Члан 18

Спецификацијом сваког предмета у студијском програму предвиђене су предиспитне обавезе, њихов удео у укупном броју поена као и начин полагања испита. Испит може бити писмени или усмени. Део испита може бити и у виду израде семинарског рада који се брани пред предметним наставником.

Коначна оцена на испиту заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, садржи максимално 100 поена, а утврђује се према следећој скали:

- до 50 поена – оцена 5 (није положио)
- од 51 до 60 поена – оцена 6 (довољан)
- од 61 до 70 поена – оцена 7 (добар)
- од 71 до 80 поена – оцена 8 (врло добар)
- од 81 до 90 поена – оцена 9 (одличан)
- од 91 до 100 поена – оцена 10 (одличан-изузетан).

Просечна оцена докторских студија је аритметичка средина оцена испита из свих предмета.

Члан 19

Студијски истраживачки рад на предмету Теоријске основе докторске дисертације обухвата Истраживачки квалификациони испит за израду докторске дисертације на којем студенти показују да су овладели потребним теоријским знањима из научне области од интереса.

Студенти пријављују Истраживачки квалификациони испит након успешно завршеног Техничког квалификационог испита као и након периода током кога су радили на научно-истраживачким пројектима (по правилу на Рачунарском факултету), који ће чинити основу за испит.

Пријава се састоји од попуњеног формулара и апстракта величине једне стране у коме је описано обављено истраживање.

Истраживачки квалификациони испит има три улазне компоненте:

- Писмо ментора
- Писмени извештај о спроведеном истраживању
- Усмена презентација пред Комисијом за полагање Истраживачког квалификационог испита

Излазна компонента Истраживачког квалификационог испита је писмена препорука од стране Комисије за полагање Истраживачког квалификационог испита упућена Наставно-научном већу у којој се износи мишљење о студентовој квалификацији, као и евентуални додатни захтеви које студент треба да испуни. Коначну одлуку о квалификацији студента доноси Наставно-научно веће.

Члан 20

Писмо ментора има две функције:

- Да опише начин на који је студент спровео истраживања
- Да професионално оцени квалитет истраживања

Члан 21

Студент је у обавези да припреми писмени извештај у коме описује своје истраживање и да пошаље две копије овог извештаја Комисији за полагање Истраживачког квалификационог испита, најкасније две недеље пре усмене

презентације истраживања. Извештај треба да буде у облику текста који се објављује у научним часописима из предметне области и не би требало да буде дужи од 20 страна.

Уколико Комисија за упис установи да је извештај незадовољавајући, она ће обавестити студента о корацима које би требало предузети најкасније једну недељу пре презентације. Комисија мора да изнесе конкретне примедбе и помери заказано време презентације, уколико то буде било неопходно.

Уколико је студент већ припремио чланак за публикацију у неком научном часопису, тај чланак може да се користи уместо писменог извештаја. Ако чланак има више аутора, научни допринос студента мора да буде експлицитно назначен и верификован од стране ментора.

Члан 22

Студент треба да припреми усмену презентацију у трајању од око 30 минута. Након усмене презентације студента следе питања од стране чланова Комисије за полагање истраживачког квалификационог испита, која се односе на презентирани материјал. Цео испит по правилу траје око један сат. Циљ испита је да студент на професионалан начин презентује свој рад потенцијалном аудиторијуму који је већ прочитао његов писмени извештај. Студент је у обавези да обезбеди сву опрему која му је потребна за што бољу презентацију.

Након завршене презентације, Комисија се без присуства студента повлачи ради доношења препоруке о томе да ли се студент квалификовао или није. Комисија се одмах затим састаје са студентом коме образлаже своју одлуку.

Члан 23

Комисија за полагање истраживачког квалификационог испита разматра информације добијене од ментора, квалитет писаног извештаја, квалитет усмене презентације, као и степен до кога је студент дошао у разумевању суштине конкретног истраживања. Комисија доноси кратке закључке по сваком од ових питања и укључује их у извештај о препоруци који прослеђује Наставно-научном већу.

У неким случајевима, Комисија за полагање истраживачког квалификационог испита може да закључи да су потребне још неке додатне активности да би се студент квалификовао за наставак докторског програма. Комисија у том случају даје позитивну оцену о квалификацији студента, уз препоруку да ментор преузме одговорност и обезбедида студент одмах спроведе захтеване активности. Оне могу да укључе подучавање из специфичне области, истраживање литературе, или јавну презентацију истраживања.

Комисија за полагање истраживачког квалификационог испита може да закључи да студент треба да уради још нека побољшања пре него што му да позитивно мишљење о квалификацији. Комисија прецизно налаже студенту шта је још потребно да уради достављајући му своје сугестије у писменој форми. Побољшања морају да буду урађена брзо, максимално у року од 20 дана, а њихову оцену Комисија даје на основу поновљене презентације.

Уколико Комисија за полагање истраживачког квалификационог испита установи да постоје озбиљни недостаци који не могу да се отклоне у кратком року, она може да донесе препоруку да се студент није кандидовао за докторске студије. У облазложењу овакве препоруке Комисија мора врло јасно и прецизно да објасни разлоге за свој закључак. Комисија обавештава студента да може да понови Истраживачки квалификациони испит пред другом комисијом, али да коначна одлука зависи од Наставно-научног већа.

Члан 24

Наставно-научно веће може да прихвати препоруку Комисије за полагање истраживачког квалификационог испита, и да о томе писменим путем обавести студента.

Уколико Комисија за полагање истраживачког квалификационог испита донесе препоруку да се студент није квалификовао, Наставно-научно веће има посебну одговорност да детаљно размотри случај и да се консултује са ментором пре доношења коначне одлуке.

Члан 25

Уколико студент у току студија жели да промени студијски програм, он подноси молбу Наставно-научном већу. Комисија решава молбу уз сагласност декана. Комисија установљава нови списак предмета за студента, у коме могу остати и неки предмети које је студент већ имао, односно положио.

Школарина за нови студијски програм плаћа се у складу са Чланом 4 овог Правилника.

Члан 26

Наставу на докторским студијама држе изабрани наставници Факултета. Уз претходну сагласност Наставно-научног већа, наставу могу држати и наставници других факултета, као и лица изабрана у научна звања, под условима и на начин прописан Законом.

Наставник који учествује у настави на докторским студијама, осим наставника страног језика, мора имати најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са SCI листе.

Члан 27

Наставници који изводе наставу на докторским студијама дужни су да у договору са студентима одреде време консултација за свој предмет. Консултације су по правилу појединачне.

Члан 28

У року од 6 година, рачунајући од дана почетка семестра у коме је студент уписао докторске студије, студент мора да положи све испите, испуни све дуге друге обавезе, пријави и одбрани докторску дисертацију. У изузетним случајевима предвиђеним Статутом Универзитета и Статутом Факултета, овај рок се може продужити за један семестар.

Лице које је изгубило статус студента докторских студија може поново конкурисати за упис на докторске студије. Уколико је кандидату одобрен поновни упис, у договору са предметним наставницима и руководиоцем студијског програма, могу му се признати претходно положени испити на докторским студијама. При поновном упису студент плаћа пун износ школарине умањен за износ који одговара ЕСПБ бодовима за признате претходно положене испите.

Г. ДОКТОРСКА КАНДИДАТУРА И ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 29

За студента који је положио Истраживачки квалификациони испит, сматра се да је стекао квалификације за наставак докторског програма. Када је студент положио Истраживачки квалификациони испит, на предлог Комисије за полагање истраживачког квалификационог испита он стиче статус докторског кандидата.

Члан 30

Сваки студент докторских студија има обавезу да узме учешћа у настави на Рачунарском факултету. Да би задовољио овај захтев, студент мора да уради једносеместрални задатак, обично као асистент, у обиму који је предвидео Декан Факултета. Задатак може да предвиди директно учешће у настави (вежбе) или развој неког курса/предмета.

Члан 31

По правилу после положеног истраживачког квалификационог испита, очекује се да студент поднесе прихватљив предлог теме докторске тезе.

Члан 32

Приликом пријављивања докторске теме студент подноси, попуњен захтев, који садржи:

- радни наслов теме,
- образложење теме,
- изјаву да ли је предложеној тему пријављивао на било којој другој високошколској установи у земљи или иностранству;
- име наставника са којим се консултовао око предлога теме
- биографију;
- списак научних и стручних радова и копије радова и предаје их студентској служби.

Тема докторске дисертације треба да припада научној области у оквиру које је оформљен студијски програм на који је кандидат уписан.

Члан 33

На основу пристигле пријаве теме, Наставно-научно веће факултета предлаже Сенату, комисије за оцену испуњености услова (подобности) докторанда и теме докторске дисертације.

(1) Комисија за оцену испуњености услова докторанда и докторске дисертације, разматра поднету пријаву, и утврђује:

- испуњеност услова у односу на докторанда;
- научну, односно уметничку заснованост предложене теме докторске дисертације.

(2) Комисија доставља извештај Сенату у року од 30 дана од дана образовања.

(3) Сенат разматра извештај комисије и доноси одлуку о прихватању или одбијању предложене теме докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта.

(4) Сенат ће прихватити предложеној тему докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта под условом да:

- докторанд испуњава услове утврђене законом и Статутом и

- позитивно оцени научну, односно уметничку заснованост предложене теме докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта.

(5) Одлука Сената је коначна.

(6) Приликом доношења одлуке о одобравању теме Сенат, именује ментора из реда професора.

- Ментор је из реда наставника Рачунарског факултета из научне области из које се дисертација припрема и, по правилу, из реда наставника студијског програма који је студент уписао, а код којих је слушао и полагао испите. Изузетно, ментор може бити из реда наставника других факултета из научне области из које се дисертација припрема.

- Ментор има најмање пет научних радова објављених или прихваћених за објављивање у научним часописима с из одговарајуће области студијског програма последњих 10 година. Ментор може да води највише 5 доктораната истовремено.

(7) Докторант брани докторску дисертацију, односно докторски уметнички пројекат у року од пет година од дана одобравања теме.

(8) Сенат може, на образложен захтев докторанда, одобрити продужетак рока за одбрану из оправданих разлога.

Члан 34

Техничка обрада докторске дисертације мора да задовољава дефинисане стандарде. Дисертација мора да садржи увод, централни део, закључак, списак литературе и садржај. Прилог докторске дисертације је наслов и концизан садржај на енглеском језику у обиму до две стране, у коме су прецизно наведени оригинални научни доприноси кандидата.

Докторска дисертација се по правилу пише на српском језику. Факултет може организовати и изводити докторске студије односно поједине делове, као и организовати израду и одбрану докторске дисертације на страном језику.

Члан 35

Ментор подноси извештај Наставно-научном већу о завршеној докторској дисертацији кандидата, наводећи прелиминарну оцену рада.

На основу извештаја ментора, Наставно-научно веће предлаже Сенату Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације.

Комисија за оцену докторске дисертације састоји се од најмање три члана.

Члан 36

Докторанд подноси захтев Сенату за одбрану докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта преко секретаријата Универзитета или преко факултета.

(1) Уз захтев, докторанд доставља одговарајући број примерака докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта, и то: по један примерак за сваког члана комисије, два примерка за матични факултет, два примерка за универзитет и два примерка за Народну библиотеку Србије.

(2) Докторанд је дужан и да један примерак дисертације, односно докторског уметничког пројекта, достави у електронском облику ради уношења у репозиторијум који се води на Универзитету.

(3) Након истека законом предвиђеног рока од објављивања дисертације у репозиторијуму, Сенат одлучује о захтеву за одбрану докторске дисертације, на основу предлога комисије за оцену и одбрану докторске дисертације.

(4) Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта, дужна је да достави извештај Сенату Универзитета са предлогом најкасније у року од 30 дана од дана именованја.

(5) Докторска дисертација, односно докторски уметнички пројекат и извештај са предлогом комисије ставља се на увид јавности и у једној од Библиотека у саставу Универзитета, о чему се објављује обавештење у средству јавног информисања.

(6) По протеку законом предвиђеног рока, Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта, подноси Сенату извештај о добијеним примедбама и њиховој научној основаности.

(7) Сенат разматра извештај комисије, добијене примедбе и извештај о њиховој научној основаности и доноси одлуку:

- да се докторанду одобрава одбрана докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта,
- да се докторска дисертација, односно докторски уметнички пројекат враћа на дораду, или
- да се докторска дисертација, односно докторски уметнички пројекат одбија, без могућности даљег рада на њему.

(8) Одлука Сената је коначна.

Члан 37

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације је дужна да у року од месец дана поднесе своју оцену дисертације Сенату.

Извештај комисије треба да садржи:

- датум или редни број седнице Сената на којој је формирана Комисија, име кандидата и наслов теме;
- податке о кандидату:
  - кратку биографију кандидата;
  - стручну делатност;
  - основне податке о објављеним радовима из области дисертације;
- анализу рада:
  - податке о предмету истраживања;
  - податке о стању подручја у коме се ради дисертација;
  - кратак опис примењених метода;
  - кратак опис резултата истраживања;
- закључак:
  - главне научне доприносе кандидата;
  - подручја примене и ограничења;
  - могућа даља истраживања;
  - предлог Наставно-научном већу;
- оригиналне потписе свих чланова комисије уколико нема издвојених мишљења.

Дужина извештаја је до четири стране А4 формата.

Извештај се предаје у три штампана примерка и у електронском облику.

Извештај Комисије мора да подржава више од половине њених чланова. Уз извештај се подносе и евентуална издвојена мишљења.

Члан 38

Потписане писане примедбе и предлоге у вези са докторском дисертацијом и извештајем Комисије за одбрану и оцену, као и образложен предлог да докторска дисертација буде одбачена као несамосталан рад, односно као рад без научног доприноса, може на адресу Факултета доставити сваки грађанин или институција у року поменутом у претходном члану. Поднете примедбе представљају саставни део извештаја Комисије Наставно-научном већу. Комисија дужна је да размотри све такве примедбе и предлоге и о њима у писаном облику извести Наставно-научно веће на седници на којој се разматра њен извештај.

Члан 39.

По добијању сагласности Сената Универзитета, заказује се јавна усмена одбрана докторске дисертације.

Датум одбране мора бити објављен најмање три дана пре одбране. У објави мора бити наведено

- име кандидата;
- наслов дисертације;
- дан, час и место одбране и
- имена чланова Докторске комисије и опонената

Одбрана докторске дисертације обавља се у просторијама Рачунарског факултета.

Члан 40

Кандидат брани докторску дисертацију пред комплетном именованом Комисијом за одбрану. У случају спречености неког од чланова, одбрана се може спровести и пред непотпуном комисијом, али не мањом од три члана, уколико за то постоји писана сагласност одсутних чланова комисије, или по одобрењу Декана или продекана за наставу Факултета.

Члан 41

На одбрани докторске дисертације кандидат треба да покаже да потпуно влада материјом коју је обрадио и да образложи и одбрани научне закључке до којих је у свом раду дошао, уз посебно истицање свог научног доприноса.

Одбрана докторске дисертације је усмена и јавна.

Члан 42

Јавном усменом одбраном докторске дисертације руководи председник Комисије.

О целом току јавне усмене одбране докторске дисертације води се записник. Записник води један од чланова Комисије.

Председника и записничара Комисије одређују споразумно сами чланови Комисије.

Члан 43

Одбрана почиње тиме што председник Комисије

- износи биографске податке о кандидату,
- упознаје присутне са хронологијом израде дисертације, односно са пријавом теме дисертације, подношењем дисертације на преглед и оцену, одлукама Наставно-научног већа Факултета и сагласности Сената Универзитета и
- чита закључак извештаја Комисије за оцену дисертације.

После своје уводне речи, председник Комисије тражи да кандидат сажето изложи своју дисертацију, са посебним освртом на научне доприносе који су у њој садржани.

После тога, кандидат излаже главне резултате своје дисертације, по правилу у трајању до 45 минута.

После излагања кандидата, чланови Комисије постављају питања кандидату која се односе на саму дисертацију или на ужу научну област из које је дисертација. Кандидат је дужан да одговори на свако питање.

Када чланови Комисије заврше испитивање кандидата, председник Комисије се обраћа присутним и обавештава их да свако од присутних може да постави питање кандидату у вези са дисертацијом. Кандидат је дужан да одговори и на таква питања, за која председник Комисије нађе да су умесна.

По завршетку испитивања кандидата, Комисија за одбрану се повлачи и без присуства других лица доноси закључак о томе да ли је кандидат одбранио докторску дисертацију. Одлука се доноси већином гласова чланова Комисије и уноси у записник са одбране дисертације.

По доношењу одлуке и састављању записника, Комисија се враћа у просторију у којој се одржава одбрана. Председник Комисије чита записник са одбране и закључак Комисије.

Члан 44

Комисија доноси одлуку одбранио/ла докторску дисертацију, односно докторски уметнички пројекат са одликом *summa cum laude*“, „одбранио/ла докторску дисертацију, односно докторски уметнички пројекат – *sum laude*“ или „није одбранио/ла докторску дисертацију, односно докторски уметнички пројекат“.

Члан 45

Студент докторских студија који је успешно одбранио докторску дисертацију, стиче научни назив доктора наука из научне области докторских студија, право на диплому о завршеним докторским студијама, као и сва права која му тиме по закону припадају. У додатку дипломе наводи се студијски програм који је студент завршио.

По успешној одбрани и достављању записника са одбране, Факултет студенту, на његов захтев, издаје уверење о завршеним докторским студијама, које важи до доделе дипломе.

Диплому потписом оверавају Декан Рачунарског факултета и Ректор Универзитета „УНИОН“. Диплома се студенту додељује на промоцији коју организује Универзитет.

Члан 46

Ако Комисија за одбрану дисертације донесе закључак да кандидат није на задовољавајући начин презентирао своју дисертацију или одговорио на постављена питања, усмена одбрана дисертације може се поновити само једном. Датум накнадне

одбране заказује Комисија за усмену одбрану по завршетку прве одбране.

У случају да на накнадној одбрани Комисија поново донесе закључак да кандидат није на задовољавајући начин презентирао своју дисертацију или одговорио на постављена питања, предмет докторске дисертације се враћа Наставно-научном већу на поновно разматрање или одлучивање.

Члан 47

Ако после одбране докторске дисертације Факултет добије образложено, писано и потписано обавештење да дисертација није оригиналан и самосталан научни резултат кандидата, Наставно-научно веће образује нову комисију од најмање пет чланова, који треба да имају бар исте квалификације као чланови комисије која је повољно оценила дисертацију. У ову комисију може ући највише један члан из комисије која је дала повољну оцену дисертације.

Ако се на основу извештаја нове комисије покаже да је то потребно, Наставно-научно веће заказује дан јавне расправе о предлогу за поништење докторске дисертације и одговарајуће дипломе. Том приликом чланови нове комисије постављају питања студенту који треба да докаже да је дисертација резултат његовог оригиналног и самосталног научноистраживачког рада. Комисија доноси и саопштава свој закључак по поступку као у члану 42овог Правилника.

Одлуку о оглашавању ништавном дипломе о стеченом научном звању доктора наука, у случају потребе, доноси Наставно-научно веће Факултета на основу извештаја Комисије са јавне расправе.

Д. РУКОВОЂЕЊЕ СТУДИЈАМА

Члан 48

У реализацији докторских студија надлежности су подељене између Рачунарског факултета и Универзитета „УНИОН“. У оквиру Факултета надлежности су подељене између:

- Декана Факултета,
- Савета Факултета,
- Наставно-научног већа Факултета,
- Комисије за оцену испуњености услова и подобности теме за докторску дисертацију
- Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације,
- Ментора.

Члан 49

Универзитет „УНИОН“

- усваја предлог Факултета за увођење студијског програма докторских студија;
- остварује сарадњу факултета у организовању студија интердисциплинарних и мултидисциплинарних области;
- расписује конкурс за упис на докторске студије;
- даје сагласност на теме докторских дисертација;
- даје сагласност на извештаје о прегледу и оцени докторских дисертација;
- доноси коначну одлуку о признавању страних високошколских исправа докторских студија.

- именује Комисије за праћење рада кандидата.

Члан 50

Декан Факултета предлаже мере за унапређење докторских студија и стара се о примени овог Правилника и извршењу одлука Савета и Наставно-научног већа у вези са докторским студијама. Део ових послова може обављати продекан кога Декан овласти.

Члан 51

Савет Факултета доноси акт у вези са финансирањем докторских студија, а посебно доноси одлуку о износу годишње школарине за докторске студије за држављане Републике Србије и стране држављане.

Члан 52

Наставно-научно веће

- утврђује, заједно са Деканом, јединствену политику чији је циљ стално унапређење квалитета наставе на докторским студијама и усавршавање научноистраживачког рада;
- предлаже студијске програме докторских студија;
- предлаже Универзитету расписивање конкурса за упис на докторске студије, укључујући и број студената који се уписују;
- ближе одређује правила докторских студија;
- доноси план ангажовања за извођење наставе на докторским студијама;
- предлаже састав потребних Комисија које именује Сенат Универзитета;
- одобрава теме докторских дисертација и именује менторе;
- прихвата извештаје Комисија;
- одређује комисије за признавање страних високошколских исправа докторских студија;
- предлаже Универзитету признавање страних високошколских исправа докторских студија;
- предлаже Савету мерила за висину школарине;
- именује чланове Комисије за докторске студије;
- доноси општа акта Факултета у вези са докторским студијама;
- решава све молбе и жалбе студената у другом степену у односу на Комисију за докторске студије.

Члан 53

Целокупна организација наставе на студијском програму докторских студија је у надлежности наставника тог студијског програма, а посебно:

- утврђивање потребног предзнања за упис на студијски програм;
- предлог плана и распореда наставе на докторским студијама;
- помоћ студентима код формулисања теме докторске дисертације.

Е. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54

Уколико настану случајеви који се не могу решити директном применом овог Правилника решава их Наставно-научно веће у духу овог Правилника, Статута Факултета, Статута Универзитета и Закона о високом образовању.

Члан 55

Лица која су стекла академски назив магистра наука по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању, могу стећи научни степен доктора наука пријавом теме и одбраном докторске дисертације према прописима и општим актима Факултета који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању најкасније до краја школске 2017/18 године односно до 30.09.2018. године.

Лица која су уписала магистарске или докторске студије на Факултету до ступања на снагу Закона о високом образовању могу у току студија прећи на докторске студије регулисане овим Правилником, у оквиру истих или сродних изборних подручја, уколико испуњавају услове из члана 6 овог Правилника. При томе им се могу признати претходно положени испити уколико су у складу са одговарајућим предметима уписаног студијског програма.

Лица која су стекла академски назив магистра наука до ступања на снагу Закона о високом образовању и лица која су завршила магистарске студије, могу конкурисати за упис на докторске студије уколико претходно нису пријавила докторску дисертацију. При упису на докторске студије, могу им се признати претходно положени испити уколико су у складу са одговарајућим предметима уписаног студијског програма.

Члан 56

Овај Правилник ступа на снагу даном усвајања на Наставно-научном већу Факултета. Све евентуалне касније измене и допуне Правилника доносе се по истом поступку по коме је донет овај Правилник.

В. д. декана Рачунарског факултета

др Драган Милетић